

ДО ПИТАННЯ ПОГОДЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ З АНТИМОНОПОЛЬНИМ КОМІТЕТОМ УКРАЇНИ

Діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування повинна здійснюватися з урахуванням норм законодавства про захист економічної конкуренції. Зокрема, актуальною проблемою на сьогодні є дотримання конкурентних підходів під час створення державних та комунальних підприємств.

Підходи щодо оцінки впливу рішень про створення державних та комунальних підприємств на конкуренцію викладено в Методичних рекомендаціях щодо оцінки впливу нормативно-правових актів та проектів актів на конкуренцію, затверджених наказом Голови Антимонопольного комітету України від 14.11.2017 № 117 (зі змінами) (далі – Методичні рекомендації) [1].

Як зазначається в пункті 1 розділу 5 Методичних рекомендацій, відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», органи влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з органами Антимонопольного комітету (далі – Комітет) проекти рішень щодо створення суб'єктів господарювання, інших рішень, що встановлюють чи змінюють правила їх поведінки на ринку [2].

Разом з цим, вищенаведені Методичні рекомендації відповідно до пункту 2 Розділу 1 документу мають інформаційний, рекомендаційний характер, не є нормативно-правовим актом.

Основоположним нормативно-правовим актом, що регламентує порядок погодження з органами Комітету рішень, що впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію є Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затверджене розпорядженням Комітету № 4-р від 01. 04. 1993 року (далі - Положення) [3].

Вичерпний перелік рішень, що підлягають погодженню з органами Комітету наведено в пункті 2 Положення, до якого належать, зокрема, інші рішення, які можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

При цьому як впливає із змісту даної норми Положення, саме по собі створення державних / комунальних підприємств не зобов'язує відповідний орган державної влади чи місцевого самоврядування погоджувати таке рішення, якщо воно, на його думку, не може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Такий підхід є хибним адже не відповідає змісту частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» в якій рішення про створення державних / комунальних підприємств визнано законодавцем одним з прикладів рішень, що підлягають погодженню з органами Комітету незалежно від наслідків прийняття такого рішення.

Такий підхід законодавця обумовлюється, зокрема, складністю самостійної оцінки впливу на конкуренцію рішення про створення відповідного комунального чи державного підприємства.

Норма статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» в редакції від 26. 11. 1993 року прямо зазначала, що « центральні та місцеві органи державної виконавчої влади, органи місцевого та регіонального самоврядування зобов'язані одержувати згоду Комітету у визначеному ним порядку на створення, реорганізацію (злиття, приєднання), ліквідацію господарюючих суб'єктів та господарських товариств».

При цьому, як зазначалося вище, така ж вимога фактично зберігається в чинній редакції закону та знайшла своє підтвердження в Методичних рекомендаціях щодо оцінки впливу нормативно-правових актів та проектів актів на конкуренцію, виданих Антимонопольним комітетом України.

З метою забезпечення правової визначеності в даному питанні та приведення Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання у відповідність до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» вважаємо за доцільне доповнити пункт 2 Положення абзацом такого змісту: (погодженню підлягають рішення з питань) *«щодо створення суб'єктів господарювання; інші рішення, що встановлюють чи змінюють правила їх поведінки на ринку»*.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо оцінки впливу нормативно-правових актів та проектів актів на конкуренцію, затверджені наказом Голови Антимонопольного комітету України від 14.11.2017 № 117. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0117226-17#Text>

2. Зміни до Методичних рекомендацій щодо оцінки впливу нормативно-правових актів та проектів актів на конкуренцію, затверджені наказом Голови Антимонопольного комітету України від 12.09.2019 № 83-ОД [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=152625&schema=main>

3. Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затверджене розпорядженням Комітету №4-р від 01. 04. 1993 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0078-94#Text>